

BUDGET 2020

6. Evaluering af befordringsjustering

Regionsrådets budgetkonference den 17. og 18. september, 2019

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

14. august 2019

NOTAT

Status på det ændrede serviceniveau for siddende patientbefordring med ikrafttrædelse 1. januar 2019.

Indledning

I forbindelse med budgetlægningen for 2019 blev det vedtaget at justere serviceniveauet for den siddende patientbefordring. Det blev således besluttet dels at afskaffe udbetaling af befordringsgodtgørelse til patienter, der ikke er i stand til at benytte offentligt transportmiddel og derfor vælger at køre i egen bil, dels at skærpe visitationskriterierne til FlexsygehusTaxa for derved at sikre, at der så vidt muligt kun ydes gratis befordring til de patienter, som har krav på dette. Målet var en samlet besparelse på ca. 16 mio. kr., som i stedet er omprioriteret til hospitalernes kerneområder.

Opsummering

Den ændrede praksis vedrørende udbetaling af udbetaling af befordringsgodtgørelse (kilometerpenge) til patienter, der vælger at benytte egen bil til/fra sygehusbehandling og de skærpede visitationskriterier har medført betydelige besparelser. Der ses således et fald i udgifterne til befordringsgodtgørelse og et fald i antal FlexsygehusTaxa ture.

De samlede udgifter til siddende patientbefordring forventes i 2019 at blive ca. 96 mio. kr., hvilket er ca. 21 mio. kr. lavere end de gennemsnitlige årlige udgifter i perioden 2015-2017, og ca. 14 mio. kr. lavere end i 2018.

Reaktionerne til kørselskontoret/personalet vurderes overordnet som moderate. Det er personalets generelle opfattelse er, at patienterne har forståelse for den politiske prioritering af de økonomiske ressourcer. P.t. har i alt 51 patienter af helbredsmæssige årsager fået tilladelse til befordring i egen bil mod refusion af kilometergodtgørelse.

NT gennemfører løbende patienttilfredshedsundersøgelser. Generelt har tilfredsheden med patientbefordringen ligget meget højt (mere end 90 % udtrykker tilfredshed/stor tilfredshed med ordningen). Dette er også tilfældet efter 1. januar.

Det er muligt at øge serviceniveauet, hvis der er politisk flertal herfor. Der er dog ikke umiddelbart tilgængelige data, der kan belyse de økonomiske konsekvenser ved ændring af et eller flere servicemål.

Tilpasning af serviceniveau 1. januar 2019:

Indtil 1. januar 2019 havde Region Nordjylland et højere serviceniveau end det i bekendtgørelsen¹ fastsatte. Det medførte at patienter, der opfyldte kriterierne², selv kunne *vælge* om de ville befordre sig selv og efterfølgende ansøge om befordringsgodtgørelse, eller de ville benytte regionens gratis FlexsygehusTaxa.

I budgetaftalen for 2019 blev det besluttet, at Region Nordjylland pr. 1. januar 2019 ændrede serviceniveauet, således at regionsrådets tilbud (til de patienter der opfylder kriterierne) som udgangspunkt *kun* omfatter gratis FlexsygehusTaxa.

Desuden skulle en skærpet visitationspraksis i højere grad sikre, at patienterne opfylder betingelserne for patientbefordring.

Ændringen i serviceniveau fra 1. januar 2019 har medført:

Patienter, der ikke kan tage offentlige transportmidler og som tidligere har kørt i egen bil, har ikke længere mulighed for at få udbetalt befordringsgodtgørelse(kilometerpenge).

Patienter vil i stedet blive tilbudt en FlexsygehusTaxa, hvis de opfylder kriterier herfor.

Visitering til FlexsygehusTaxa sker efter skærpede visitationskriterier.

Der er mulighed for at få længere gældende bevillinger, hvis patientens helbredsmæssige tilstand taler herfor.

De patienter der inden 1. januar 2019, via Kontoret For Patientbefordring, blev visiteret til gratis kørsel med FlexsygehusTaxa eller befordring med offentlig transport har ikke oplevet serviceændringer efter årsskiftet.

Regionsrådet opfylder med det ændrede serviceniveau bekendtgørelsens forpligtelser, ved at stille gratis FlexsygehusTaxa til rådighed for de patienter der opfylder kriterierne. Det er den såkaldte enstrengede befordringsmodel.

¹ (BEK nr. 816 af 18/06/2018)

² Personer har ret til befordring eller befordringsgodtgørelse til og fra sygehusbehandling m.v., hvis personen opfylder en af følgende betingelser:

- 1) Personen modtager pension efter de sociale pensionslove.
- 2) Afstanden til eller fra sygehuset m.v., hvor den nødvendige behandling kan finde sted efter regionsrådets visitationskriterier, overstiger 50 km.
- 3) Personens tilstand udelukker befordring med offentlige transportmidler, herunder bu, tog og færge, og er i øvrigt omfattet af en af følgende situationer:
 - a) Personen indkaldes i forbindelse med sygehusbehandling til videre ambulante behandling, eller
 - b) Personen hjemsendes af sygehuset på weekendophold, kortere ferie eller lignende.

Visitation af patienter:

Kontoret for Patientbefordring visiterer efter lovgivningen samt de retningslinjer og det serviceniveau der er besluttet i regionen.

I forbindelse med transport af patienter til og fra regionens sygehuse, er der vedtaget en række servicemål.

- Kørsel til sygehuset:

Ambulante:	Maksimal ventetid inden behandling	45 min.
Indlæggelse:	Maksimal ventetid inden behandling	45 min.
- Kørsel fra sygehuset:

Ambulante:	Maksimal ventetid efter behandling	60 min.
Udskrivninger:	Maksimal ventetid efter udskrivning	240 min.
- Maksimal omvejskørsel 100 %

Der foreligger ikke nogen generelle undtagelser fra serviceniveauet, alle patienter visiteres efter det samme udgangspunkt.

Dog er der en tidligere politisk beslutning ift. Dialysepatienter som stadig er gældende:

Service mål for dialysepatienter i Region Nordjylland.

Det er politisk besluttet at gruppen af dialyse patienter skal have bedre servicemål end de andre patientgrupper.

- Dialysepatienter må kun sammenkøre med andre patienter og ikke de andre kørselsordninger som køres i PLANET.
- I en lav taxa må der højst være 3 patienter i bilen, når den ene patient er en dialysepatient.
- Ventetider i forhold til kørsel til behandlingen på sygehuset er maksimal 30 min før og efter behandlingen.
- Maksimal omvejskørsel 50 %

Patienter der er i stand til at benytte offentlig transport:

Såfremt en patient helbredsmæssigt er i stand til at benytte offentlig transport, og det er praktisk muligt at nå frem til behandlingstidspunktet, er patienten berettiget til befordringsgodtgørelse svarende til offentlig takst (under forudsætning af at de formelle krav i bekendtgørelsen er opfyldt).

Kontoret for Patientbefordring kan specifikt slå op, hvorvidt det er muligt for en patient at benytte det offentlige trafiknet til et konkret behandlingstidspunkt. Såfremt det ikke er praktisk muligt bevilges patienten gratis FlexsygehusTaxa. I denne vurdering inddrager Kontoret for Patientbefordring en rimelighedsbetragtning (f.eks hvor tidligt man kan forvente en patient skal stå op for at kunne tage offentlig transport til behandling). Patienter der er bosiddende langt væk fra f.eks. AAUH vil have en tidskrævende transportvej ved udelukkende at benytte offentlig transport.

Men det er den ret/det tilbud som befordringsbekendtgørelsen/lovgivningen har fastsat for patienter der helbredsmæssigt er i stand til at benytte offentlig transport, og det er denne ret og praksis Kontoret for Patientbefordring administrer efter - som hidtil.

Det er ikke krav om, at patienter der helbredsmæssigt er i stand til at benytte offentlig transport, reelt skal gøre brug af offentlig transport til hospitalsbehandling for at opnå ret til befordringsgodtgørelse svarende til offentlig takst (under forudsætning af at de formelle krav i bekendtgørelsen er opfyldt). Det betyder, at hvis disse patienter har mulighed for at arrangere kørsel i egen bil eller med pårørende, venner eller andre, kan befordringsgodtgørelsen svarende til offentlig takst søges og anvendes til at dække nogle af udgifterne til kørsel i bil.

Patienter der ikke er i stand til at benytte offentlig transport:

Såfremt en patient ikke helbredsmæssigt er i stand til at benytte offentligt transport og de formelle krav i bekendtgørelsen i øvrigt er opfyldt, visiteres patienten til en gratis FlexsygehusTaxa. En Flexsygehus-Taxa tilgodeser de særlige hensyn og behov en patient har, og kan disse ikke tilgodeses i en FlexsygehusTaxa, bevilges der på baggrund af en lægefaglig vurdering, et højere serviceniveau således patienten kan køre i egen bil og efterfølgende få udbetalt kilometergodtgørelse.

Pr. ultimo juli er 51 patienter bevilget højere serviceniveau, ud fra en lægefaglig vurdering af, at en FlexsygehusTaxa ikke har kunnet tilgodeses de omfattende helbredsmæssige behov/skånehensyn patienten har. I alt 11 patienter er stadig under udredning i forhold til dette serviceniveau, og 12 patienter har modtaget afslag.

FlexsygehusTaxa kan tilpasses hovedparten af patienternes behov ift. indretning, forsæde, bagsæde, hjælpemidler, pauser, ledsagelse af chaufføren, direkte kørsel (sidst ind/først ud), solokørsel (kræver sundhedsfaglig vurdering) mv. Jo bedre FlexsygehusTaxaerne kan udnyttes ift. kapaciteten jo billigere.

Ledsagelse:

Patienter har kun ret til gratis ledsagelse med FlexsygehusTaxa, hvis det er sundhedsfagligt vurderet, at patienten skal ledsages under befordring eller i forbindelse med behandlingen. Det betyder, at patienterne ikke nødvendigvis kan få ledsagere med i FlexsygehusTaxa, hvilket naturligvis er en forskel i sammenligning med at køre i egen bil.

Økonomi

Målsætningen med de justerede servicemål pr. 1. januar 2019 var bl.a. at opnå en besparelse på udgifterne til siddende patientbefordring på ca. 16 mio. kr.

Isoleret set er det dyrere at tilbyde patienter gratis FlexsygehusTaxa transport fremfor udbetaling af befordringsgodtgørelse ved kørsel i egen bil. Det var dog forventningen, at hovedparten af de patienter, som hidtil har fået udbetalt befordringsgodtgørelse fortsat vil vælge at befordre sig i egen bil.

I praksis har det vist sig, at de patienter, der helbredsmæssigt ikke kan benytte kollektivt transportmiddel stadig i vid udstrækning vælger at benytte egen bil, uagtet at det ikke længere er muligt at få udbetalt befordringsgodtgørelse.

Endvidere har den skærpede visitation reelt resulteret i et fald i antal flexsygehusture. Pr. ultimo juni konstateres således ca. 10 % færre ture sammenlignet samme periode.

Det er primært på følgende områder, hvor der ses vigende udgifter:

- Befordringsgodtgørelse offentligt transportmiddel
- Befordringsgodtgørelse eget transportmiddel
- Regionens udgifter til FlexsygehusTaxa

På nuværende tidspunkt (ultimo juli 2019) forventes de samlede udgifter til siddende befordring (forventet regnskab 2019) af ligge ca. 14 mio. kr. under regnskab 2018 der i alt udgjorde 110,4 mio. kr. Der forventes i 2019 således et regnskabsresultat på ca. 96,1 mio. kr.

Den gennemsnitlige årlige udgift til siddende patientbefordring i perioden 2015-2017 var ca. 117,3 mio. kr. (2018 p/l-niveau).

I forhold til perioden 2015-2017 er der tale om mindreudgifter på ca. 21 mio. kr.

Reaktioner på det ændrede serviceniveau

Reaktionerne fra patienterne har overordnet set været moderate. Henvendelserne vedrører primært ønske om forklaring på det ændrede serviceniveau, samt eventuelle dispensationsmuligheder. Den generelle opfattelse er, at patienter og pårørende har forståelse for den politiske prioritering af de økonomiske ressourcer.

Der er p.t. givet dispensation til i alt 51 patienter ud fra en lægelig vurdering af, at en FlexsygehusTaxa ikke har kunnet tilgodese de omfattende helbredsmæssige behov/skånehensyn patienten har. 12 patienter har modtaget afslag, idet der ikke lægefagligt er noget til hinder for at, patienten kan befordres i en FlexsygehusTaxa.

Dialogen med patienterne har i overgangen været udfordret af rygter om, at serviceændringerne rulles tilbage som det var før 01.01.2019. Dette har endvidere medvirket til klager til Styrelsen for Patientsikkerhed. Der er aktuelt kendskab til 16 klager, som endnu ikke er færdigbehandlede.

Fremtidigt serviceniveau

Det er muligt at øge serviceniveauet, hvis der er politisk flertal herfor. Det er dog ikke umiddelbart tilgængelige data, der kan belyse de økonomiske konsekvenser ved ændring af et eller flere servicemål.